

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE2 – Management Accounting Information

සැප්තැම්බර් 2016

1 වන කොටස

රිතුරු අංක 01

1.1

ඉගෙනුම් එලය: 1.1.1
නිවැරදි පිළිතුර B වේ.

1.2

ඉගෙනුම් එලය: 1.3.1
පළමු සතිය - ඇප්පු කළීය
12,000
වැධිකල කැලී අනුව (කැලී 20)
<u>10,000</u>
එස් මාලයක් සඳහා (පළමු සතිය)
<u>600</u>
දෙවන සතිය - ඇප්පු කළීය
12,000
වැධිකල කැලී අනුව (කැලී 30)
<u>15,000</u>
එස් මාලයක් සඳහා (දෙවන සතිය)
<u>500</u>
මෙම නිසා නිවැරදි පිළිතුර C වේ.

1.3

ඉගෙනුම් එලය: 1.4.1
නිවැරදි පිළිතුර B වේ.

1.4

ඉගෙනුම් එලය: 1.4.2
ප්‍රධාන අමුදවාස පිරිවැය
4,000,000
අතිරේක අමුදවාස පිරිවැය
<u>500,000</u>
4,500,000
එස්කයකට අමුදවාස
450
පරිවර්තන පිරිවැය
25
අර්ධ නිමි එස්ක පිරිවැය
475
නොනිමි නිශ්පාදන අගය (1,000)
475,000
නිවැරදි පිළිතුර D වේ.

1.5

ඉගෙනුම් එලය: 2.2.1		
සාපු අමුදවාය	රු. 40 + 5%	= 42
සාපු ගුණය	රු. 30 + 6%	= 31.8
සාපු පොදු කාර්යය	රු. 10 + 4%	= <u>10.4</u>
එකකයක අපේක්ෂිත උපරිම පිරිවැය		= 84.2
අපේක්ෂිත එකක පිරිවැය (40+30+10)		= <u>80</u>
එකකයක උපරිම නිරපේක්ෂ දේශීලු		= 4.2
නිවැරදි පිළිතුර B වේ.		

1.6

ඉගෙනුම් එලය: 2.1.1		
	VAT	VAT
එකතුම් මිල	(11%)	(15%)
	11,500	11,100
එකතුම් පිරිවැය	(9,200)	(9,200)
දළ ලාභය	2,300	1,900
නව ලාභ අධිකය		0.2065217 20.65%
නිවැරදි පිළිතුර B වේ.		

1.7

ඉගෙනුම් එලය: 4.2.3		
නිවැරදි පිළිතුර C වේ.		

1.8

ඉගෙනුම් එලය: 4.2.2		
නිවැරදි පිළිතුර A වේ.		

1.9

ඉගෙනුම් එලය : 5.2.2		
නිවැරදි පිළිතුර C වේ.		

1.10

ඉගෙනුම් එලය: 7.3.1

	රු. '000
වාර්ෂික මිලට ගැණුම්	14,400
මුදලට (30%)	4,320
ණයට (70%)	10,080
දෙසැම්බර් නායට ගැණුම්	840
මාස 11 සඳහා ගෙවීම්	9,240
අාරම්භක ශේෂය බේරුම් කිරීම	600
සැපයුම්කරුවන් සඳහා මුළු ගෙවීම	14,160
නිවැරදි පිළිතුර D වේ.	

(මුළු ලකුණ 20)

පිහිතුරු අංක 02

2.1

ඉගෙනුම් එලය: 1.1.2

- i. තීරණය සමඟ ඇතිවන අනාගත පිරිවැය
රදා : යන්තු සඳහා වූ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය
- ii. වස්ධන පිරිවැය
රදා : අමතර සේවකයන් සඳහා වේතන
- iii. තීරණය නිසා ඇතිවන මුදල් ප්‍රවාහයන්
රදා : යන්තු සඳහා වූ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය, අමුදවාය පිරිවැය
- iv. ආවස්ථික පිරිවැය
රදා : ඉඩමෙහි වර්තමාන මිල

2.2

ඉගෙනුම් එලය: 1.1.3

රුපර්ම ක්‍රියාකාරකම් මට්ටම	= ඒකක 155,000ක් සඳහා මුළු පිරිවැය රු. 1,600,000
අවම මට්ටම	= ඒකක 80,000ක් සඳහා මුළු පිරිවැය රු. 925,000
විවෘත පිරිවැය	= රුපර්ම මට්ටමේදී පිරිවැය - අවම මට්ටමේදී පිරිවැය රුපර්ම මට්ටමේදී නිපැයුම - අවම මට්ටමේදී නිපැයුම
	= $\frac{1,600,000 - 925,000}{155,000 - 80,000} = \text{රු.9}$ (ඒකකයක් සඳහා)
මුළු විවෘත පිරිවැය	= $9 * 150,000 = \text{රු. } 1,350,000$
මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	= $925,000 - 80,000 \times 9 = \text{රු. } 205,000$

2.3

ඉගෙනුම් එලය: 1.4.2

අමුදවා පිරිවැය	A : 3 x 175	525	
	B : 2 x 380	<u>760</u>	1,285
ග්‍රෑම පිරිවැය 16 x60			960
අනෙකුත් සාපු පිරිවැය			<u>655</u>
මුළු සාපු පිරිවැය			2,900
පොදුකාඛය පිරිවැය (2,900 x 15%)			<u>435</u>
මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය			<u>3,335</u>
අං්පණය කරන ලද මිල = 3,335x1.30			රු. 4,335.50

2.4

ඉගෙනුම් එලය: 2.1.1	
පිරිවැය	රු.
50% ක අධිකය සමඟ	3,000
15% VAT සමඟ	4,500
වට්ටම් කරන ලද මේල	5,175
	4,140
100 පින් ටිකිනිමෙන්	
රිකුණුම් VAT සමඟ	414,000
VAT	(54,000)
ඇද්ධ රිකුණුම්	360,000
(-) රිකුණුම් පිරිවැය	
පින් 100 සඳහා පිරිවැය	(300,000)
නොමිලේ තිකුත්කළ බඩු - පින් 5 සඳහා ($5 \times 3,000$)	(15,000)
ලාභය	45,000
සත්‍ය ලාභ ආන්තිකය	<u>12.5%</u>

2.5

ඉගෙනුම් එලය: 2.4.2	
(i)	මුළු සමාගම ඉලක්කය ලහාකරගැනීමේ සම්භාරීතාව x එක් එක් පුද්ගල ඉලක්ක ලහාකර ගැනීමේ සම්භාරීතාව = 0.85×0.7 = 0.595 හෝ 59.5%
(ii)	එක් එක් පුද්ගල ඉලක්ක ලහාකර ගැනීමේ සම්භාරීතාව x මුළු සමාගම ඉලක්කය ලහාකර නොගැනීමේ සම්භාරීතාව = $0.7 \times (1 - 0.85)$ = 0.105 හෝ 10.5%

2.6

ඉගෙනුම් එලය: 2.5.1	
මධ්‍යනයේ සම්මත දේශය	= $10 / \sqrt{400} = \text{අවු. } 0.5$
95% රිගුම්හ මට්ටමේදී Z අගය	= 1.96
සාමාන්‍ය වයස	= $32 \pm (1.96 \times 0.5)$
	= 31.02 - 32.98

2.7

ඉගෙනුම් එලය: 4.2.1

$$\begin{aligned}
 (i) \quad \text{වාර්කය} &= 1,000,000 / \text{සංයුත්ත වට්ටම් සාධකය } (20Q, 3\% \text{ කාර්ඩ්වකට}) \\
 &= 1,000,000 / 14.878 \\
 &= 67,213
 \end{aligned}$$

රීකල්ප පිළිතුර

$$\begin{aligned}
 FV = PV (1+r^n) &= 1,000,000(1+0.03)^{20} = 1,806,111.24 \\
 1,806,111.24 &= A((1+0.03)^{20} - 1)/0.03, \\
 A &= 67,213
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (ii) \quad \text{වසර 3 අවසානයේ වාර්ක} 12 \text{ ගෙවීමට ඇති වර්තමාන අගය} \\
 &= 67,213 \times 9.954 \\
 &= 669,038
 \end{aligned}$$

2.8

ඉගෙනුම් එලය: 4.1.1

$$\begin{aligned}
 \text{සංයුත්ත වට්ටම් සාධකය } (12Q, r\% \text{ කාර්ඩ්වකට}) &= 669,038 / 71,290 \\
 &= 9.385 \\
 \text{වගුව හාරිතයෙන් } (r) &= 4\% \text{ කාර්ඩ්වකට} \\
 \text{නව වාර්ශික පොලී අනුපාතය} &= 16\%
 \end{aligned}$$

2.9

ඉගෙනුම් එලය: 4.2.3

(i)		
ගණකාධිකරණ ලාභය	රු.මු. 350	
සාමාන්‍ය ලාභය	රු.මු. 70	
සාමාන්‍ය ආයෝජනය $(550+50)/2$	රු.මු. 300	
ගිණුම්කරණ ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (ARR)	23%	

(ii)

- එය මුදලේ කාල අගය නොසලකයි.
- ක්ෂේත්‍ර වැනි විවිධ ගණකාධිකරණ ගැලුම් ගණකාධිකරණ ලාභය ගණනය කිරීමේ යොදාගැනී.

2.10

ඉගෙනුම් එලය: 4.2.3

කාලෝග්‍රී යනු කිසෙම් කාලයක් තුළදී නිර්ක්ෂණීය කළ හෝ සඳහන් කරගන්නා ලද වූ අගයන්ගේ ගෞග්‍රීයක් වේ.

එය පහත සඳහන් සංරච්ඡයන්ගෙන් යුතු වේ.

- උපනිතිය
- සානුමය වලන
- වාකක වලන
- අනුමු වලන/ප්‍රතිච්චාවර්තන නොවන වලන

(මුළු ලකුණු 30)

Page 7 of 15

2 වන කොටස

පිළිතර අංක 03

චුගෙනුම් එලය: 1.2.2

(a)

$$\begin{aligned}
 \text{පසුගිය මාස 06 තුළ සාමාන්‍යය විසුතුම්} & 450 \\
 \text{වාර්ෂික ඉල්ලුම වයක් සඳහා } (450 \times 2 \times 12) & 10,800 \\
 \text{ආද්‍රේක ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ)} & = \sqrt{2 C_o D / C_H} \\
 & = \sqrt{2 * 500 * 10,800 / 200 * 15\%} \\
 & = 600
 \end{aligned}$$

$$\text{මුළු ඇණවුම් පිරිවැය} = (10,800 / 600) * 500 = 9,000$$

$$\begin{aligned}
 \text{ආ.ඇ.ප. (EOQ) හිස් ඇණවුම් පිරිවැය} & = \text{රඳවාගැනීමේ පිරිවැය} \\
 \text{එම නිසා මුළු පිරිවැය} & = 9,000 \times 2 = ඩු. 18,000
 \end{aligned}$$

(b)

$$\begin{aligned}
 \text{යලි ඇණවුම් මට්ටම} & \\
 = \text{රුපර්ම ඉල්ලුම} & \times \text{රුපර්ම පෙරටු කාලය} \\
 = (550 \times 2 / 4) \times 6 & \\
 = \text{වයක්} & 1,650
 \end{aligned}$$

රුපර්ම තොග මට්ටම

$$\begin{aligned}
 & \text{යලි ඇණවුම් මට්ටම} - (\text{අවම ඉල්ලුම} \times \text{අවම පෙරටු කාලය}) + \text{යලි ඇණවුම් ප්‍රමාණය} \\
 = 1,650 - (350 \times 2 / 4 \times 2) & + 600 \\
 = \text{වයක්} & 1,900
 \end{aligned}$$

අවම තොග මට්ටම

$$\begin{aligned}
 & \text{යලි ඇණවුම් මට්ටම} - (\text{සාමාන්‍ය ඉල්ලුම} \times \text{සාමාන්‍යය පෙරටු කාලය}) \\
 = 1,650 - 450 \times 2 / 4 \times 4 & \\
 = \text{වයක්} & 750
 \end{aligned}$$

(c)

යලි ඇණවුම් මට්ටම රුපර්ම මට්ටම අවම මට්ටම	- මෙය තොග ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා තොග ඇණවුම් කළ යුතු තොග මට්ටම වේ. නියමිත කළට තොග ඇණවුම් කිරීම මගින් තොග හිජයන් හා තොග අනවශය ලෙස ඉහළයාමෙන් ඇතිවිය හැකි පාඨු මහඟරවා ගත හැක. - මෙය තොග ඉහළ අගයක් ගන්නා බව කළමනාකරණයට අනතුරු අභ්‍යන්තර තොග මට්ටමයි. - මෙය තොග ඉතා පහළ මට්ටමකට ලැබූ එහි අවත් තොග හිජයන් ඇතිවිය හැකි බවත් කළමනාකරණය දැනුවත් කරන තොග මට්ටමකි. තොග මට්ටම අවම මට්ටමට වඩා පහළ ගියහොත් මෙයින් හැගවෙන්නේ යලි ඇණවුම් මට්ටම ස්ථාපනයේදී රුපකළුපනය කළ මුළු මට්ටම ඉක්මවා තොග පෙරටු කාලය සහ තොග පර්ශ්වනය ඉහළ ගොය් ඇති බවයි.

පිළිතුර අංක 04

ඉගෙනුම් එලය: 2.3.1 / 2.4.1

(a) රසායනිකය BS

$$\text{දායකය රේකකයක් සඳහා} = (400 - 200) = \text{රු. } 200$$

ඉල්ලම	මුළු දායකය (x) (රු.මිලියන)	ඉල්ලම් සමාජීතාව (p)	
100,000	20.00	40%	8.00
120,000	24.00	30%	7.20
150,000	30.00	20%	6.00
160,000	32.00	10%	3.20
		අපේක්ෂිත දායකය (\bar{x})	24.40

අපේක්ෂිත දායකය රු.මි. 24.40

අපේක්ෂිත දායකය වැඩි CB ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය වාසිදායක වේ.

(b)

ඉල්ලම	මුළු දායකය (x) (රු.මිලියන)	(x - \bar{x})	(x - \bar{x}) ²	p(x - \bar{x}) ²
100,000	20.00	(4.40)	19.36	7.744
120,000	24.00	(0.40)	0.16	0.048
150,000	30.00	5.60	31.36	6.272
160,000	32.00	7.60	57.76	5.776
			108.64	19.840

$$\text{සම්මත අපගමනය} = \sqrt{\sum p(x - \bar{x})^2} = \sqrt{19.840} = \text{රු.මි. } 4.45$$

ව්‍යාපාති සංස්කීර්ණය කිරීම සඳහා රීවලතා යෘතුවාකය ගණනය කළයුතු වේ.

රීවලතා යෘතුවාකය = (සම්මත අපගමනය / අපේක්ෂිත අගය)

$$\text{රසායනික BS} = 4.45 / 24.4 = 0.18 \text{ හෝ } 18\%$$

$$\text{රසායනික CB} = 7 / 26 = 0.27 \text{ හෝ } 27\%$$

BS රසායනික රීයිට්‍රල අවම ද්‍රව්‍ය වේ. මේ නිසා CPL රීයිට්‍රල BS රසායනිකය නිෂ්පාදනය සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීය යුතුය.

පිළිතුර අංක 05

ඉගෙනුම් එලය: 6.1.1/6.2.1

(a)	වෛලදපොල 1(M1)	$X_1 = \frac{80 - 70}{0.01}$	=	1,000
	වෛලදපොල 2 (M2)	$X_2 = \frac{250 - 70}{0.2}$	=	900
	M1 - ආදායම	$1,000 \times 70$	=	70,000
	M2 - ආදායම	900×70	=	<u>63,000</u>
		$1,900 \times 70$	=	133,000
	බිවුය පිරිවැය	$1,900 \times 60$	=	(114,000)
	ස්ථාවර පිරිවැය		=	<u>(10,000)</u>
	ලාභය			<u>9,000</u>
(b)	වෛලදපොල 1	මුළු ආදායම = $80X_1 - 0.01X_1^2$		
		ආන්තික ආදායම = $80 - 0.02X_1$		
		MR = MC; $80 - 0.02X_1 = 60$		
		$X_1 = 1,000$		
		$P_1 = 70$		
	වෛලදපොල 2	මුළු ආදායම = $250X_2 - 0.2X_2^2$		
		ආන්තික ආදායම MR = $250 - 0.4X_2$		
		MR = MC; $250 - 0.4X_2 = 60$		
		$X_2 = 475$		
		$P_2 = 155$		
(c)	M1 - ආදායම	$1,000 \times 70$	=	70,000
	M2 - ආදායම	475×155	=	<u>73,625</u>
				143,625
	බිවුය පිරිවැය	$1,475 \times 60$	=	(88,500)
	ස්ථාවර පිරිවැය		=	<u>(10,000)</u>
	ලාභය			<u>45,125</u>

පළමු වෛලදපොලකි මීල ලාභය උපරිම වන ලෙස සමාගම තීරණය කර ඇත. නමුදු දෙවන වෛලදපොලකි විලය නොවේ.

එහි මීල රු. 155 දක්වා ගෙන ඒමෙන් ඒකක 475 ක් පමණක් අලෙවිකාට ලාභය උපරිම කරගත හැක. ඒ අනුව ලාභය රු. 9,000 සිට රු. 45,125 දක්වා ඉහළ නැංවා නැතිවේ.

පිළිතුර අංක 06

ଓঁগেনুমি লিলয়: 7.1.1/7.1.2/7.4.1

(a) පිරියනෙහි වියදම් අයවැය

මුළු අයවැයගත පිරිවැය	දෙනීක (රුකක 800)	මායික (බස් දිනක රුකක 800)	දෙනීක (රුකක 1,200)	මායික (බස් දිනක රුකක 1,200)
මායික නිෂ්පාදනය (දෙනීක නිෂ්පාදන x24)		19,200		28,800
සායුෂ්‍ර දුවා රේකකයකට රු. 80 බැඳීන්	64,000	1,536,000	96,000	2,304,000
සායුෂ්‍ර ගුම්ය - සටහන 01	4,000	96,000	7,000	168,000
දිවා ආහාර සහ තේ - සටහන 02	400	9,600	525	12,600
යන්ත්‍ර නඩත්තු - සටහන 03	1,200	28,800	1,800	43,200
අර්ධ ටිවලා පරිපාලන රියදුම් - සටහන 04	7,442	178,600	10,642	255,400
ස්ථාවර පිරිවැය - ආරක්ෂණ	750	18,000	750	18,000
ස්ථාවර පිරිවැය - කල් බදු	1,667	40,000	1,667	40,000
දිනක මුළු අගය (රු.)	79,459	-	118,384	-
දින ගණන	24		24	
මුළු අයවැයගත පිරිවැය (රු.)	1,907,000	1,907,000	2,841,200	2,841,200

සටහන : 01

କୌଣସି ପାଇଁ

	එක් දිනකට රේකක 800	එක් දිනකට එකක 1,200
වැඩ කළ පැය ගණන	= 800 / 100 ම් × 8	= 1,200 / 100 ම් × 12
රු. 800 බැහින් යේවකයන් 5 ක් සඳහා පිරිවැය අමතර පැය සඳහා ගෙවීම් (5 x පැය 4 x රු. 150 බැහින්)	4,000	4,000
එක් දිනකට මූල් යේවක පිරිවැය	-	3,000
මායික යේවක පිරිවැය (දින 24 සඳහා)	4,000	7,000
	96,000	168,000

සටහන : 02

දිවා ආහාර සහ තේ

දිනක සාමාන්‍ය පිරිවැය රු.80 (5 දෙනෙකු සඳහා)	400	400
පැය 10 ට වැඩි පැය සඳහා අමතර පිරිවැය	-	125
එක් දින මුළු පිරිවැය	400	525
දින 24 සඳහා මාසික දිවා ආහාර සහ තේ පිරිවැය	9,600	12,600

සටහන : 03

යන්ත්‍ර නඩත්තු

එක් දිනකට පැයකට රු. 150 බැහින්	1,200	1,800
දින 24 සඳහා මාසික යන්ත්‍ර නඩත්තු පිරිවැය	28,800	43,200

සටහන : 04

මුළු පර්තාලන පිරිවැය උච්ච - අවම ක්‍රමය

$$\text{විවෘත පිරිවැය} = \frac{236,200 - 169,000}{26,400 - 18,000}$$

$$= \text{රු. } 8 \text{ (එකකයක් සඳහා)}$$

$$\begin{aligned} \text{ස්ථාවර පිරිවැය} &= 236,200 - (26,400 * 8) = 25,000 \\ \text{මුළු පර්තාලන පිරිවැය} & (19,200 \text{ එකක}) = 19,200 * 8 + 25,000 = 178,600 \\ & (28,800 \text{ එකක}) = 28,800 * 8 + 25,000 = 255,400 \end{aligned}$$

(b) ඉහළ සිට පහළ අයවැයකරණයේදී අයවැය ගාලීතාකරන්නන් අයවැය සකස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියට සහගාගී නොවන අතර පහළ සිට ඉහළ ක්‍රමයේදී ඔවුන් එසඳහා සහගාගීන්වය ලබාදේ.

	වාසී	අවාසී
ඉහළ සිට පහළ ක්‍රමය	<ul style="list-style-type: none"> - ඉහළ කළමනාකාරීත්වයේ සම්පත් උපයෝග්‍යත්වය පිළිබඳ දැනුම යොදාගැනී. - නූපුනුතු සේවකයන්ගේ යෙදුවුම ඉතා අඩු මට්ටමක පටති. - ක්‍රියාවලිය සඳහා අඩු කාලයක් ගතවේ. - එක් එක් අංශයන්හි සැලසුම් හා පරමාප්‍රයන්හි අතර හොඳ සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කරයි. - ආයතනයේ උපායමාප්‍ර ඇතිකළ හැකිවිම. 	<ul style="list-style-type: none"> - සේවකයන් අතර රැකියා ආනාජ්‍යිය හා අයදේශීයය. - එදිනෙදා කටයුතු වල යෙදෙන කළමනාකරුවන්ගේ යෙදුවුම නොමැති ටීම හෝ අඩු වශයෙන් හාලීතා කිරීම. - ඉට කර නොගනැනුකි අයවැයක් බිජිවිම. - අයවැය දණ්ඩත්වය උපක්‍රමයක් බව හැඳිම. - කණ්ඩායම් නැඟිම නොමැති ටීම.
පහළ සිට ඉහළ ක්‍රමය	<ul style="list-style-type: none"> - සේවක දෙධීය සහ අහිප්‍රේරණය. - වධා යටාදාරවාදී අයවැයක් බිජිවිම. - විවිධ අංශ සමඟ සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කරයි. - මෙහෙයුම් කළමනාකරුවන්ගේ කැපවීම සළකනු ලබයි. - යෙදුවුම් ලබාගනුයේ අදාළ අයිතම පිළිබඳ දැනුමක් ඇති සේවකයන්ගෙන් විම. 	<ul style="list-style-type: none"> - ඉතා වැඩි කාලයක් ගතවේ. වැඩි කාලයක් ගත වන නිසා අයවැය සැකසීම ඉතා ඉකම්තින් ආරම්භ කළයුතු විම. - කළමනාකරුවන් පහසු හා ලෙහෙසි අයවැය ස්ථාවනය කිරීමට පෙළම්මි. - කළමනාකරුවන් අවකාශ පරිදි සුදුසුකම් නොලදහාත් අයවැය සැකසීම අසිරි විම.

3 වන කොටස

පිහිතුරු අංක 07

ඉගෙනුම් මිලය: 3.1.1/3.1.2/3.1.3/3.2.1/3.2.2/5.2.1

(a) මුළු ස්ථාවර පිරිවැය	රු.	11,700,000
<u>ගම පැය</u>		
X නිෂ්පාදිතය (45/300)*50,000	7,500	
Y නිෂ්පාදිතය (60/300)*30,000	6,000	
Z නිෂ්පාදිතය (30/300)*60,000	<u>6,000</u>	
මුළු පැය	19,500	
පැයක ණේටය (11,700,000/19,500)		600
X නිෂ්පාදිතය (45/300)*600	90	
Y නිෂ්පාදිතය (60/300)*600	120	
Z නිෂ්පාදිතය (30/300)*600	60	
(b) <u>රීකණුම්</u>		රු.'000
නිෂ්පාදිතය -X		
නිෂ්පාදිතය -Y		
නිෂ්පාදිතය -Z		55,000
<u>රීකණුම් පිරිවැය</u>		
අමුදවා	22,400	
ශමය	6,000	
රිවලා පිරිවැය	5,600	
ස්ථාවර පිරිවැය (20,200 පැය*600)	<u>12,120</u>	<u>(46,120)</u>
දැන ලාභය		8,880
ස්ථාවර පිරිවැය රාණ අවශ්‍යෝගනය (12,120-13,000)		(880)
සහය ලාභය		<u>8,000</u>

(c)

- මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් වැඩි අයක නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය වීම.
- විකිනෙකට වෙනස් නිෂ්පාදිතයන් තුනක් පැවතිම.
- විකිනෙක නිෂ්පාදිතය සඳහා යොදාගන්නා නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය අයන් වෙනස් වීම.
- පිරිවැය රඳා පවතිනුයේ නිමැවුම මත පමණක් නොවන වෙනත් දැනු ඇති බව.

(d)

$$\begin{aligned} \text{දුටුව } \text{මිල } \text{රිවලනාවය &= (\text{ප්‍රමිත } \text{මිල} - \text{සත්‍ය } \text{මිල}) \text{ සත්‍ය } \text{ගැණුම්} \\ &= (22,500 * 200) - 4,410,000 = 90,000 \text{ (වාසි)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{දුටුව } \text{හාරිත } \text{රිවලනාවය &= (\text{ප්‍රමිත } \text{හාරිතය} - \text{සත්‍ය } \text{හාරිතය}) \text{ ප්‍රමිත } \text{මිල} \\ &= ((40,000 * 0.5) - 22,500) * 200 = 500,000 \text{ (අවාසි)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ශ්‍රම } \text{අනුපාත } \text{රිවලනාවය &= (\text{ප්‍රමිත } \text{රේටය} - \text{සත්‍ය } \text{රේටය}) \text{ සත්‍ය } \text{පැය} \\ &= (300 - 310) * 5,900 = 59,000 \text{ (අවාසි)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ශ්‍රම } \text{කාර්යක්ෂමතා } \text{රිවලනාවය &= (\text{ප්‍රමිත } \text{හාරිතය} - \text{සත්‍ය } \text{හාරිතය}) \text{ ප්‍රමිත } \text{රේටය} \\ &= ((40,000 * 45/300) - 5,900) * 300 = 30,000 \text{ (වාසි)} \end{aligned}$$

(e)

- (i) මිලට ගන්නා අමුදවාවල මිල, මිලට ගැණුම් කළමනාකරුගේ පාලනයේ පවතින රිවලායකි. මෙම දුටුව හාරිතය කරනුයේ නීජ්පාදන කළමනාකරුගේ පුපර්ක්ෂෑමතාය යටතේය. නොවේනම් නීජ්පාදන කළමනාකරු හට මිලට ගන්නා ලද අමුදවා මිල වෙනස් රීම හේතු කොට ගෙන ඇති වන වාසි/අවාසි මිල රිවලනයන්, සඳහා වගකීම දැක්මට නොහැක. අනෙක් අනට අමුදවා යොදාගැනීමේ ඇතිවන රිවලනයන සඳහා මිලට ගැණුම් කළමනාකරුට වගකිය නොහැක. මේ නිසා අමුදවා පිරිවැය රිවලනය මිල සහ හාරිත ලෙස කොටස දෙකකට බෙදා යුතුයි.

රිකල්ප පිළිතුර

වාසිදායක අමුදවා පිරිවැය රිවලනයන් ව්‍යකිනෙකට හිඳවී වූ ප්‍රමාණාත්මක මිල සහ හාරිත රිවලනයන්ගේ සමන්වීන විය හැක. එම්බ අවාසිදායක මිල රිවලනය සඳහා හේතු එ ඇත්තේ අමුදවා මිල ඉහළයාම, අමුදවා මිලගත් සාකච්ඡා නොකොට නොසැලකිලිමත් මිලදී ගැනීම් හෝ සම්මතයන්හි ඇති දේශීලයන්ද යන්න හා අමුදවා හාරිත රිවලනය අවාසිදායක පිරිව හේතුවේ ප්‍රමිතයන් තොර අමුදවා, අමුදවා අපතයන්, දේශීල සහිත අමුදවා, අමුදවා නැතරීම/අස්ථානගත රීම හෝ වැරදි අමුදවා නිකුත් කිරීම් ද යන්න සෞයා බැලීම සඳහා අමුදවා පිරිවැය රිවලනය, මිල සහ හාරිත වශයෙන් චමර්ණ කිරීම අවශ්‍ය වේ.

අමුදවා මිල රිවලනය හා හාරිත රිවලනය යන දැක්න්වයම වාසිදායක වුවත්, එකින් කුමන අගයක් අමුදවා මිල රිවලනය නිසා ඇති වි ඇත්ද එය අනපේක්ෂිත මිල වට්ටම්, හේතුවෙන් ද නැත්තම් ප්‍රමිතයන්හි වෙනස් කිරීමක්ද යන්න දැන ගැනීමට කළමනාකාරුන්වයට අවශ්‍ය වේ. තවද අමුදවා හාරිත රිවලනයේ අගය කොපමණාද විය සත්‍ය ලෙසම අමුදවා හාරිතයේ කාර්යක්ෂමතාවයද නැතහොත් ප්‍රමිතයන්හි ඇති දේශීලයන්ද යන්න සෞයා බැලීම අවශ්‍ය වේ.

- (ii) පුහුණු ගුම්කයන් ගේ පිරිවැය සාපේක්ෂව ඉහළ බැරීන් අනුපාත රිවලනාවය ඉහළ යා හැක. පුහුණු ගුම්කයන් වධාන් පළපුරුදු බැරීන් අම කාර්යක්ෂම රිවලනාවය මගින් වාසිදායක තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරයි. පුහුණු ගුම්කයන්ගේ දුටුව පර්හරණය හා හාරිතය නුපුහුණු ගුම්කයන්ට වධා යෝගා බැරීන් දුටුව හාරිත රිවලනාවය ද දියුණු කළ හැක.

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදරු පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදියුත්‍යක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ඕනෑම විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පරෝෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඵාහාරයක් ලබා නොදෙන තිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙනත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දී ඉල්ලීමක්, පෙන්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෙතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනයින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතින් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෙතික ත්‍යාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, රේට අදාළ නෙතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛනයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඵත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ තුමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ජායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් තුමයකින් සම්පූෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරළත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පරාව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.